

חוק הפיקוח האלקטרוני - הערות והארות

השופט רון שפירא¹

שדרים מהאזיק עד למרחק מירבי של כ-60 מ', כאשר הטווח המרבי ניתן לכיול ומושפע מטיב המבנה (מספר הקירות בבית, קירות בלוקים או בטון וכד'). אם וכאשר יוצא המפוקח מטווח הפיקוח ו/או מסיר את האזיק מרגלו, כי אז נקלט שדר במתקן הקליטה והטלפון מעביר התראה למרכז פיקוח ארצי. עם קבלת ההתראה נשלח לכתובת המפוקח סייר/מפקח שתפקידו לבדוק האם המפוקח מקיים את התנאים שנקבעו בהחלטה שהורתה על השמתו בפיקוח אלקטרוני.

יודגש - הפיקוח האלקטרוני יכול לאשר או לשלול את נוכחותו של המפוקח בכתובת שנקבעה. אם יצא המפוקח את הכתובת מתקבלת התראה ואולם לא ניתן לאתר באמצעות האזיק האלקטרוני את מקום הימצאו של המפוקח. מערכות לפיקוח על תנועות אדם מחוץ לטווח הפיקוח טרם הותקנו בארץ.

מנגנון הפעלת מערך הפיקוח האלקטרוני ומכסת הנתונים בפיקוח אלקטרוני:

השר הממונה על הפיקוח האלקטרוני הוא השר לביטחון פנים⁶. השר, בהסכמת שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדה משותפת לוועדת המדע והטכנולוגיה ולוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הוסמך לקבוע בצו מספר מרבי של מפוקחים שניתן לפקח עליהם בעת ובעונה אחת בפיקוח אלקטרוני, ורשאי הוא לקבוע כאמור בחלוקה לפי מחוזות⁷; המספר המרבי שיקבע השר יכלול הן עצורים בפיקוח אלקטרוני, והן אסירים ששחררו על-תנאי בפיקוח אלקטרוני לפי הוראות סעיף 13 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר.⁸ החוק קובע כי השר ידווח לוועדה המשותפת אחת לשנה ובמשך שלוש השנים הראשונות לכניסתו של החוק לתוקף על אופן יישום הוראות החוק, על מספר המפוקחים בתכנית הפיקוח ועל מספר המפוקחים שכלפיהם הפעיל הממונה את

ביום 16 דצמבר 2014 פורסם חוק פיקוח אלקטרוני על עצור ועל אסיר משוחרר על-תנאי (תיקוני חקיקה), התשע"ה - 2014² (להלן: "החוק"). החוק מסדיר לראשונה, כעשור לאחר תחילת השימוש בפיקוח אלקטרוני, היבטים שונים של שימוש בפיקוח אלקטרוני על עצורים ועל אסירים ששחררו שחרור מוקדם ברישיון. החוק מחליף את הוראת השעה³ שהסדירה את נושא הפיקוח האלקטרוני ומתקן במסגרת תיקון עקיף שורה של דברי חקיקה הדנים במעצר ובמאסר.⁴

החוק החדש מסדיר את הליך קבלת ההחלטות בעניינו של נאשם או של אסיר העתיד להיות נתון לפיקוח אלקטרוני. בכל הנוגע לנאשמים משנה החוק את התפיסה שבבסיס הפיקוח האלקטרוני. אין מדובר עוד בשחרור לחלופת מעצר שבין תנאיה גם הוספת פיקוח אלקטרוני. הנאשם שנקבע כי ישהה תחת פיקוח אלקטרוני נחשב לעצור ומוחלות על ענינו הוראות סעיפים 60 - 61 לחוק המעצרים.⁵ בעת היותו עצור נתון המפוקח למרות שב"ס, שבסמכותו לשנות את תנאי המעצר, מפיקוח אלקטרוני למעצר במתקן כליאה. החוק מסדיר את ההליכים בנושאים אלו וכן את הסמכויות בקביעת מכסת האזיקים האלקטרוניים שיועמדו לצורך החזקת עצורים ואסירים בפיקוח אלקטרוני.

במסגרת זו אסקור בתמצית את עיקרי החידוש שבחוק ואנסה להצביע על סוגיות אשר מן הסתם יגיעו לפתחם של בתי המשפט.

הפיקוח האלקטרוני - טיבו של אמצעי הפיקוח:

הפיקוח האלקטרוני מתבצע בדרך של הצמדת האזיק האלקטרוני, מעין צמיד שכולל רכיב אלקטרוני, לרגלו של המפוקח. במקביל מוכנס רכיב אלקטרוני הקולט שדרים מהאזיק האלקטרוני למכשיר טלפון קווי שבבית בו שוהה המפוקח. רכיב הקליטה מסוגל לקלוט

1 סגן נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה. חבר בוועדה המייעצת לשר המשפטים לעניין סדר הדין הפלילי ודיני הראיות. אחראי מטעם הנהלת בתי המשפט על תכנית הפיקוח האלקטרוני. עמית הוראה בפקולטה למשפטים ובבית הספר למדעי המדינה באוניברסיטת חיפה. חבר במרכז לחקר פשיעה, משפט וחברה שבפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה ובמרכז למנהל ומדיניות ציבורית שבאוניברסיטת חיפה. המאמר מבוסס על הרצאה שהוכנה להשתלמות עורכי דין בחיפה. אודה לעו"ד שירי לנג מהמחלקה המשפטית של הנהלת בתי המשפט ולעו"ד אילנית הלל על הערותיהן. כן אודה לחברי מערכת "הסניגור" על הערותיהם והארותיהם לטיוטת המאמר. **אדגיש כי הערות הכותב לחוק הן על דעתו בלבד ואינן משקפות את עמדות הגורמים שעסקו בגיבוש והכנת החוק.**

2 חוק פיקוח אלקטרוני על עצור ועל אסיר משוחרר על-תנאי (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2014 ס"ח 2482, 68 (להלן: החוק).

3 חוק פיקוח אלקטרוני על משוחררים בערובה ומשוחררים על-תנאי ממאסר (הוראת שעה), התשס"ט-2009.

4 חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ז-1996 (להלן: "חוק המעצרים"); חוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001 (להלן: "חוק שחרור על-תנאי ממאסר"); חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971; חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980; חוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001.

5 ס' 60-61 לחוק המעצרים.

6 סעיף 22א' לחוק.

7 סעיף 22 יב' לחוק.

8 ס' 13 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר.

נציב שב"ס, או מי מטעמו, יסמיך נציגים של חברה מפעילה לבצע תפקידי טכנאות וסיוור לשם ביצוע פיקוח אלקטרוני. תנאי הפעולה של הגורמים הטכניים וגורמי הסיוור שמפקחים בשטח על תקינות הפיקוח האלקטרוני ומילוי ההוראות שנקבעו מפורטים בחוק.

החלטה על מעצר בפיקוח אלקטרוני:

החוק מוסיף את סעיף 222 לחוק המעצרים וקובע כי במקרה בו מצא בית משפט כי מתקיימים התנאים להורות על מעצר עד לתום ההליכים, וכי לא ניתן לשחרר את הנאשם לחלופת מעצר, רשאי הוא להורות כי חלף החזקת הנאשם במתקן כליאה הוא יוחזק במקום שיקבע בתנאי פיקוח אלקטרוני. על בית המשפט לשקול לעניין זה את חומרת העבירה המיוחסת לנאשם, עברו הפלילי וכן אם היה בעבר בפיקוח אלקטרוני ועמד בדרישות. החוק קובע שורה של עבירות שבעניינן לא ניתן להורות על השמת נאשם בפיקוח אלקטרוני, אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו, זאת בשל נסיבות ביצוע העבירה או נסיבותיו המיוחדות של הנאשם, ובכלל זה היותו של הנאשם קטין. המדובר בעבירות מהעבירות המנויות בסעיף 21(א)(1)(ג) לחוק המעצרים; עבירה לפי סעיפים 257, 258 או 259 לחוק העונשין;⁹ עבירה לפי סעיף 12 לחוק הכניסה לישראל;¹⁰ עבירה לפי סעיפים 2, 3 או 4 לחוק מאבק בארגוני פשיעה.¹¹ לעניין עבירות אלו, וכן בכל הנוגע למי שכבר היה אסיר, מורה החוק כי לא יוחלט על העברת עצור למסגרת של פיקוח אלקטרוני בלא שהוגש תסקיר אלא "מטעמים חריגים שירשמו". יוער כי בפועל משמעות ההוראה היא כי ברובם המכריע של המקרים בהם תישקל האפשרות לעשות שימוש בפיקוח אלקטרוני יידרש תסקיר קודם לקבלת החלטה. כפועל יוצא מכך, ובשים לב לעומס המוטל על שירות המבחן, יוארך הליך בחינת האפשרות להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני בתקופה ממושכת שבמהלכה העצור מצוי במתקן כליאה. יצוין כי סוגיה זו של משמעות דרישת התסקיר העסיקה רבות את הועדה במסגרת דיוני החקיקה. במסגרת הדיונים היו שחלקו על קיומו של חשש זה, לנוכח העובדה שגם כיום, וללא קשר לחוק, ממילא ברובם המכריע של בקשות המעצר עד תום ההליכים מופנים הנאשמים לעריכת תסקיר. עפ"י נתוני הפרקליטות שהוצגו בדיונים המקדימים (נתונים שאומתו גם בבדיקה עצמאית שערכה הסניגוריה הציבורית) בכ-85% מהבקשות למעצר עד לתום ההליכים מורים בתי המשפט על הגשת תסקירי מעצר קודם למתן החלטה. לכן, יש מחלוקת לגבי תוספת ההכבדה העתידית. עם זאת ראוי לציין

סמכותו להפסקת המעצר בפיקוח האלקטרוני לפי סעיף 22 ח, תוך הבחנה בין מפקחים שהוחזרו למעצר במקום מעצר ובין מפקחים שנקבע כי ימשיכו להיות מוחזקים במעצר בפיקוח אלקטרוני.⁹

יוער כי עד שיקבע בצו המספר המרבי של הנתונים בפיקוח אלקטרוני תחול המכסה שנקבעה ע"י השר קודם לכניסתו של החוק לתוקף. המכסה שנקבעה ע"י השר לפני כשנתיים עומדת כיום על 750 מפקחים. יצוין, בהקשר זה, כי בעבר היו נתונים בפיקוח אלקטרוני מעל 1,200 עצורים ואסירים¹⁰. מכאן שבהיבט הטכני מסוגלת מערכת המעקב אחר נתוני הפיקוח להכיל מספר רב יותר של מפקחים מאלו שנקבעו ע"י השר, בהתאם לסמכותו. החוק אינו מנחה בנתונים שיש להביא בחשבון בקביעת מספרם המרבי של המפקחים ואמות המידה להפעלת שיקול דעתו של השר. עם זאת מורה החוק כי מספרם של המפקחים יקבע ע"י השר בהסכמת שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדה משותפת לוועדת המדע והטכנולוגיה ולוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת¹¹, כך שיש להניח שמכלול השיקולים יבחן ע"י גורמים אלו. עם זאת, נושא זה ראוי לדיון וקביעת אמות מידה בחוק, מאחר שקביעת מספר העצורים שיוכלו להיות נתונים בפיקוח אלקטרוני משליכה במישורן על מספרם של העצורים שהאפשרות להמיר את המעצר במתקן כליאה למעצר בפיקוח אלקטרוני לא תהיה עבורם בת מימוש.

החוק מורה על הקמת מנגנון המופעל ע"י שב"ס והאמון על הפעלת מערך הפיקוח האלקטרוני והפיקוח על אלו שנקבע כי יעמדו בפיקוח אלקטרוני.

השר ימנה סוהר בדרגת גונדר משנה לפחות כממונה על הפיקוח האלקטרוני (להלן: "הממונה"). בסמכותו של הממונה, בין היתר, להורות על הפסקת פיקוח אלקטרוני והעברתו של המפוקח למתקן כליאה, כפי שיפורט בהמשך.

בנוסף, ימנה השר סוהר בכיר למנהל הפיקוח האלקטרוני (להלן: "המנהל"). תפקידו של המנהל לעקוב אחר קיום תנאי הפיקוח האלקטרוני, לתאם בין גורמי הפיקוח השונים ולדווח לבתי המשפט על ניצולת מכסת האזיקים הפנויים. בנוסף רשאי המנהל לאשר יציאה חד פעמית מתחום הפיקוח, וזאת ללא אישור בית משפט, לצרכים רפואיים או לשם התייצבות המפוקח בפני הממונה על הפיקוח האלקטרוני.

9 סעיף 22 לחוק.

10 נתונים אלו מבוססים על פעילות יחידת הפיקוח האלקטרוני בפועל ומעולם לא נקבעו בהליך מוסדר. הכותב לקח חלק בישיבות בכנסת במסגרתן הודיע השר על החלטותיו ובפועל אלו הם הנתונים נכון להיום.

11 סעיף 22ב לחוק.

12 ס' 257, 258 ו-259 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, עבירות שעניינן בריחה ממשמורת חוקית, סיוע לבריחה או הברחת נאשם או אסיר.

13 ס' 12 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק, הפרת תנאי שהיה בישראל או השגת היתר כניסה במרמה וכן הוראה כללי בסעיף קטן 12(4) הקובעת שנת מאסר על כל עבירה לפי חוק הכניסה לישראל או התקנות שהותקנו לפיו.

14 ס' 2, 3 ו-4 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003, עבירות המבוצעות במסגרת ארגון פשיעה או ע"י עובד ציבור הפועל במסגרת תפקידו כדי לקדם ולסייע לארגון פשיעה.

שכיום ניתנות, במקרים מתאימים, החלטות ביניים על שחרור לחלופת מעצר בפיקוח אלקטרוני קודם לקבלת תסקיר, כאשר בית המשפט מורה כי יוגש תסקיר בעת שהנאשם בחלופת המעצר, כדי לבחון את הצורך במכלול אמצעי הפיקוח וההגבלות המוטלות על הנאשם. על פי החוק, מנגנון זה של השמה בפיקוח אלקטרוני קודם לקבלת תסקיר, ורק לאחר מכן קבלת תסקיר לעצם נחיצות הפיקוח האלקטרוני, יוביל לתוצאה שיהיו עצורים שימתינו זמן נוסף במתקני כליאה בטרם תתקבל החלטה על השמתם בחלופה של מעצר בפיקוח אלקטרוני שלא במתקן כליאה¹⁵.

בנוסף לאמור, קודם לקבלת החלטה, על בית המשפט לקבל אישור ממנהל תכנית הפיקוח האלקטרוני, כי ניתן לבצע את הפיקוח מבחינת המכסה שנקבעה ע"י השר הממונה וכן כי המקום המיועד לפיקוח אלקטרוני עומד בתנאים הנדרשים לשם כך. החוק קובע כי אם סבר המנהל כי בשל התקיימותן של נסיבות מיוחדות לא ניתן להפעיל, באותה העת, את תכנית הפיקוח המוצעת מטעמים של סכנה לפגיעה בביטחון הנפש, יפנה לקבלת חוות דעת מקצין משטרה בכיר בעניין¹⁶; מצא קצין משטרה בכיר כי לא ניתן להפעיל את תכנית הפיקוח כאמור, תובא חוות דעתו המנומקת בפני בית המשפט לשם קבלת החלטה בעניין השמת הנאשם בפיקוח אלקטרוני. החוק מורה כי לא יחליט בית המשפט על מעצר בפיקוח אלקטרוני בניגוד לחוות דעת כאמור אלא מטעמים מיוחדים שיירשמו. לא הוגש דיווח המנהל לפי סעיף 22ב(ג) בתוך חמישה ימי עבודה מיום שהורה על כך בית המשפט, יובא העצור לפני שופט בתוך 24 שעות מתום המועד האמור. במסגרת החלטתו על בית המשפט לקבוע את כתובת הפיקוח האלקטרוני, תנאי שהיה והפיקוח, וכן לקבוע את התנאים והמועדים ליציאה מתחומי הפיקוח וסדרי הפיקוח על העצור בעת שיצא מתחום הפיקוח. על בית המשפט גם לקבוע בהחלטתו מנגנון משלים של מפקחים וערבים למילוי תנאי הפיקוח, הן בעת שהעצור מצוי בתחום הפיקוח והן במקרה בו יותר לו לצאת את תחום הפיקוח, כפי שיפורט.

יציאה מתחום הפיקוח מותנית בכך שיקבע כי אין במתן אפשרות ליציאה כדי לסכל את מטרת המעצר בפיקוח אלקטרוני וכי יש דרך סבירה לפקח על המפוקח בזמן חלון הפיקוח. חלון פיקוח יכול שיהיה לשם קבלת טיפול רפואי, טיפול נפשי או טיפול אחר הדרוש למפוקח, פגישה עם קצין מבחן בהתאם להמלצת שירות המבחן, ולגבי מפוקח שהוא קטין - גם לשם לימודים בבית ספר, ויכול שיהיה לתכלית אחרת שהומלצה בתסקיר המעצר, או

לתכלית חשובה אחרת, מטעמים שירשמו. כעולה מהוראות החוק - להמלצות שירות המבחן משקל ממשי באישור חלונות ליציאה מתחום הפיקוח. מתן היתר יציאה מתחום הפיקוח לצורך שלא גובה בתסקיר מחייב הנמקה מיוחדת.

בהיות מי שנתון בפיקוח בחזקת עצור, מחיל החוק את הוראות סעיפים 60 - 62' לחוק המעצרים גם על מי שנתון בפיקוח אלקטרוני, תוך שנקבע לעניין זה זמן כפול מהזמן הקבוע בסעיפים אלו למי שנתון במעצר במתקן כליאה של ממש. מכאן שיש לבצע הקראה של כתב אישום בתוך 60 ימים, להבדיל מהחובה להקריא את כתב האישום לעצור של ממש בתוך 30 ימים. כמו כן, ובחלוף 18 חודשי מעצר בפיקוח אלקטרוני, יובא עניינו של העצור בפיקוח אלקטרוני בפני בית המשפט העליון לשם מתן החלטה בבקשה להאריך את הפיקוח האלקטרוני לתקופה נוספת של עד 180 ימים. הוראות החוק מוחלות גם על הוראות סעיף 63 לחוק המעצרים לעניין הארכת מעצר לצורך של הגשת ערעור לאחר זיכוי.

לעניין האמור לעיל ראוי לציין כי הוראות חוק הפיקוח האלקטרוני אינן מבטלות את הוראות חוק המעצרים. חוק המעצרים לא קבע תנאים לשחרור בחלופת מעצר. כל שמורה חוק המעצרים הוא שנאשם ייעצר עד לתום ההליכים אך ורק במקרים בהם "לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם, פחותה"¹⁷. המונח "חלופת מעצר" הוא פיתוח יציר פסיקה¹⁸. סעיף 21 לחוק המעצרים לא קבע כי בעבירות כל שהן לא ניתן לשקול חלופת מעצר. בעבר היו עבירות בהן, בכפוף לקיומן של ראיות לכאורה, היה מעצרו של נאשם בגדר חובה. ואולם חוק המעצרים שינה מצב משפטי זה והיום, בהתאם לחוק המעצרים, יש לשקול שחרור בתנאים מתאימים בכל עבירה. נוצר אם כן מצב בו יש לשקול לשחרר לחלופת מעצר נאשם שעל פי העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, או על פי עברו הפלילי, כמפורט לעיל, אין הוא עומד באמות המידה לפיהן ייעצר ויועמד בפיקוח אלקטרוני.

הפסקת הפיקוח האלקטרוני והעברתו של העצור למעצר של ממש במתקן כליאה:

החוק מורה כי אם היה לממונה "יסוד סביר להניח" כי מפוקח הפר את תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני, וחזר והפר אותם גם לאחר התראה, או כי הפר "הפרה מהותית" את תנאי הפיקוח, והוא קיבל דיווח בכתב מהמנהל או מי מטעמו על הפרות כאמור, רשאי הוא להורות על הפסקת המעצר בפיקוח אלקטרוני והחזרת

¹⁵ ענין זה נדון בהרחבה במסגרת הליכי החקיקה בכנסת, וחשוב לציין כי המחוקק דחה את כוונת הממשלה להחיל את חובת התסקיר כהוראת שעה מוגבלת בזמן. בסופו של דבר כפה המחוקק על הממשלה מהלך תקציבי שיאפשר את עריכת התסקירים כחובה קבועה, ובמטרה ברורה למנוע פגיעה בעצורים, תוך מתן תוספת תקנים משמעותית לשירות המבחן, לשם ביצוע מטלה זו. ראו פרוטוקול הדיון בוועדה מיום 23.11.14.

¹⁶ החוק שינה מהותית את המצב שהיה קיים עד כה, שבו יישובים או איזורים גיאוגרפיים מסוימים הוצאו מחוץ לאפשרות האיזוק האלקטרוני. המחוקק דחה את הצעת הממשלה לסייג את תחולת החוק לגבי יישובים או איזורים מסוימים, והבהיר חד משמעית שהסתייגות כזו חייבת להיות תחומה לנסיבות פרטניות ייחודיות, ועליה להבחין ע"י ביהמ"ש בכל מקרה לגופו (סעיף 22ב(ד) לחוק). לביקורת שיפוטית על המצב שנהג בו הוצאו יישובים מסוימים מתחום הפיקוח האלקטרוני ראו: מ"ת (י-0) 4882-08-14 מדינת ישראל נ' מאיר דנדקר (ניתן ביום 31.3.2015, טרם פורסם)

¹⁷ ס' 21(ב) (1) לחוק המעצרים.

¹⁸ בש"פ 478/12 אל אעסם נ' מדינת ישראל, פס' 9 לפסק דינו של השופט עמית (פורסם בנבו, 23.1.12).

בתנאים שיקבע. לא הובא מפוקח לפני בית המשפט בלוחות הזמנים שפורטו לעיל, יוחזר למעצר בפיקוח אלקטרוני. ואולם רשאי בית המשפט, לבקשת תובע ומטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות על המשך מעצרו של המפוקח במתקן כליאה לפרק זמן שיקבע ושלא יעלה על 24 שעות נוספות, לשם קיום הדיון לפניו. עצור, מפוקח ותובע רשאים להגיש בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט בתוך 30 ימים מיום שניתנה החלטת בית המשפט. הבקשה תידון בפני שופט דן יחיד. בית המשפט של ערעור רשאי להאריך את המועד להגשת בקשה למתן רשות לערער, מטעמים שירשמו.

לעניין הליכים אלו ראוי להעיר שתי הערות: הראשונה היא כי בכל הנוגע להליכים בפני הסוהר הבכיר או הממונה אין החוק קובע במפורש זכות לזימון ע"ד מטעם העצור או חובה למיני סנגור לעצור. יצוין כי מאחר וההחלטה על מעצר בפיקוח אלקטרוני ניתנה במסגרת הליכים למעצר עד לתום ההליכים ברי כי העצור מיוצג ע"י עו"ד ויש לקרוא את התיקון לחוק במסגרת הכוללת של חוק המעצרים על זכות (וחובת) הייצוג האינהרנטית העולה ממנו.²¹ עם זאת אין בהוראות חוק הפיקוח האלקטרוני הוראה מפורשת לזמן את בא כוחו של העצור לשימוע או לדווח לסנגוריה הציבורית על קיומו של ההליך בטרם ערכת שימוע וקבלת החלטה בעניין הפסקת הפיקוח האלקטרוני והחזרתו של העצור למעצר במתקן כליאה של ממש. לטעמי טוב היה עושה המחוקק לו היה מבהיר בחוק זה או בחוק הסניגוריה הציבורית את עקרון המשכיות הייצוג במסגרת ההליך הפלילי כזוה המשליך גם על ההליכים המתנהלים בפני הממונה בעניין הפסקת הפיקוח האלקטרוני והעברתו של עצור למתקן כליאה של ממש.²²

הערה שנייה היא עניין טיב הביקורת השיפוטית על החלטות הממונה, נושא שלא הוגדר במפורש בחוק. הליך הפסקת הפיקוח האלקטרוני, דומה במידה רבה להליך הקבוע בסעיף 51 לחוק העונשין,²³ לעניין סמכות נציב בתי הסוהר להפסיק את עבודתו

המפוקח למעצר במתקן כליאה. החוק מגדיר הפרה מהותית כיציאה מתחום הפיקוח שלא בהתאם לתנאים שנקבעו; ביצוע עבירה בתקופת הפיקוח; פגיעה בציוד הפיקוח האלקטרוני או חוסר שיתוף פעולה עם גורמי הפיקוח.

כדי לברר את החשד להפרת תנאי תכנית הפיקוח, רשאי המנהל או סוהר שהמנהל הסמיכו לכך, לדרוש מכל אדם שעשויה להיות לו נגיעה לעניין למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו, וכן לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך, לרבות פלטי מחשב, העשויים לכלול מידע בנוגע לעמידה בתנאי תכנית הפיקוח או להפרתם, וכן להיכנס למקום הפיקוח. סירוב המפוקח לשתף פעולה עם המנהל או מי שהוסמך לבדיקת הפרה מהווה עילה להפסקת הפיקוח והחזרת המפוקח למעצר במתקן כליאה. החוק מקנה לגורמי שב"ס סמכויות עיכוב ומעצר לשם ביצוע האמור.

לשם קבלת החלטה על הפסקת הפיקוח האלקטרוני והחזרתו של המפוקח למעצר במתקן כליאה, יש לערוך לעצור שימוע בפני סוהר בכיר שהשר יסמיך. על הממונה לשקול את חומרת הפרה של תנאי הפיקוח ועליו לתת החלטתו בתוך 24 שעות ממועד השימוע כאשר בפרק זמן זה מוסמך הממונה או הסוהר הבכיר להורות, מטעמים שירשמו, כי המפוקח יוחזק במתקן כליאה.

הורה הממונה על הפסקת המעצר בפיקוח אלקטרוני, יובא העצור לפני בית המשפט אשר הורה על מעצרו של הנאשם בפיקוח אלקטרוני¹⁹ בהקדם האפשרי ולא יאוחר מתום שלושה ימים מהפסקת המעצר כאמור, ולעניין מפוקח שהוא קטין - הוא יובא לפני בית משפט לנוער או בית המשפט שהורה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני לא יאוחר מתום 36 שעות מהפסקת המעצר, כאשר ימי שבתות וחגים לא יבואו במניין התקופה הנ"ל;²⁰ בית המשפט יבחן את החלטת הממונה ויהיה רשאי להותירה על כנה, לבטלה, או להורות על המשך החזקתו של העצור במעצר בפיקוח אלקטרוני,

19 בדברי ההסבר להצעת חוק פיקוח אלקטרוני על עצור ועל אסיר משוחרר על-תנאי (תיקוני חקיקה), התשע"ד-2014, ה"ח 835, 306 צוין בעניין זה כדלקמן: **"מובהר כי בית המשפט לעניין זה הוא בית המשפט אשר הורה מלכתחילה על מעצרו של הנאשם בפיקוח אלקטרוני ואשר מכיר לפיכך את הנושא בכללותו, לרבות את השיקולים שהביאו להחלטה בדבר קביעת תכנית פיקוח מלכתחילה, מידת מסוכנותו של הנאשם וטיבה של עילת המעצר בעניינו, פרטי תוכנית הפיקוח שנקבעה לו ועוד. אף התובע שיציג את החלטת הממונה לפני בית המשפט הוא התובע אשר ייצג את התביעה בהליכי המעצר"**. נראה כי כוונת המחוקק בהקשר זה היתה מפורשת ולפיה אכן מדובר במוטב המקורי שהורה על הפיקוח האלקטרוני, ולא בשופט מעצרים תורן. הדברים עולים בבירור הן מעמדת משרד המשפטים כפי שהובעה בדיון, והן מעמדת חברי הועדה (ראו פרוטוקול הדיון בועדה מיום 9.11.14, עמ' 52). עם זאת לשון החוק אינה מבהירה **במפורש** כי הכוונה לאותו המוטב ונראה כי הדבר יהיה נתון, במידה רבה, לסדרי העבודה הנוהגים בבתי המשפט השונים. ראו הוראות ס' 22ח(ג) (1) לחוק השוו לעניין זה עם הוראות ס' 21(א) לחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006 הקובע כי "הסמכות העניינית לדון לפי פרק ג' תהיה **לבית המשפט שדן בעבירת המין**..."; (ההדגשה הוספה. ר.ש.). לדיון בפרשנות הוראות חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, לעניין המוטב שידון בהליכים לפי חוק זה, ראו: בש"פ 2686/07 **מדינת ישראל נ' פלוני** פ"ד ס"ב(2) 314 (2007); בש"פ 5668/07 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 24.9.2007).

20 ס' 22ח(ג) (3) לחוק.
21 נראה כי ענין הזכות לייצוג אינו שנוי במחלוקת מבחינת כוונת הצעת החוק הממשלתית והמחוקק. ראו הבהרתה של נציגת ייעוץ וחקיקה, אגב הדיון בבקרה השיפוטית על החלטת הממונה: "אני רוצה להזכיר שלא זו בלבד שכל אדם יערער אלא שיש לו זכות ייצוג בהליכים האלה" (פרוטוקול הדיון בועדה מיום 9.11.14, עמ' 88).

22 סוגיה זו של הסדרת ייצוג בהליכי שימוע מתעוררת לעיתים קרובות בהליכים שעניינם שימוע בטרם הפקעת עבודות שירות. גם שם עלו לא אחת שאלות לעניין החובה להבהיר לעובד השירות על זכותו להיות מיוצג במסגרת הליכי שימוע שתוצאתם האפשרית היא החלטה על כליאתו של עובד השירות וריצוי יתרת מאסרו במתקן כליאה. ראו את הערות בית המשפט לעניין זה בעת"א (חי) 43801-02-15 איציק בינאשווילי נ' הממונה על עבודות השירות מחוז הצפון ואח' (פורסם בנבו, 29.3.2015; עת"א (חי) 48812-02-15 זלמן שמשאלשווילי נ' הממונה על עבודות שירות ואח' (פורסם בנבו, 29.3.2015).

של עובד שירות ולהעבירו לריצוי יתרת מאסרו בבית סוהר, בנסיבות המפורטות בסעיף האמור. עם זאת, יש לציין כי הפעלת סמכות הממונה לפי חוק העונשין איננה מובאת באופן יזום לביקורת בית המשפט, אלא היא עשויה להיבחן בידי בית המשפט אם האסיר מגיש עתירה לגביה, בהתאם לקבוע בסעיף 51ט(ג).²⁴ מבחינה זו, המנגנון שבחוק, כולל בתוכו רכיב מוגבר של ביקורת שיפוטית מובנית על החלטת הממונה.

החוק קובע כי לא יחולו על החלטות הממונה הוראות סעיף 62א לפקודת בתי הסוהר²⁵ במובן זה שאין מדובר בהליך של עתירת אסיר. החוק גם מורה כי הממונה יהיה סוהר בדרגת גונדר משנה לפחות **הכשיר להיות שופט שלום**²⁶, דבר המצביע על כוונה שהחלטותיו יהיו בעלות מאפיינים מעין שיפוטיים. עוד קובע החוק כי בית המשפט שידון בהחלטת הממונה הוא בית המשפט שהורה על מעצר בפיקוח אלקטרוני. עם זאת מורה החוק לבחון את החלטת הממונה ולא את עצם ההפרה בגינה הוחזר העצור למתקן הכליאה. מדובר, אם כן, בבחינה מעין מנהלית של תקינות ההליך ושיקול דעתו של הממונה וסבירות ההחלטה. מכאן שיהיה על בתי המשפט להחליט האם לראות בשינוי טיב המעצר, ממעצר בפיקוח אלקטרוני למעצר במתקן כליאה, כהחלטה ניהולית פנימית של שב"ס, וכפועל יוצא מכך להדגיש את ההלכות לפיהן רק במקרים חריגים מתערב בית המשפט בהחלטות שב"ס לעניין העברת עצור או אסיר ממתקן כליאה אחד לאחר,²⁷ או שהחלטת הממונה תיבחן לאור הלכות שעניינן מעצרו המחודש של נאשם ששוחרר בעבר לחלופת מעצר בשל הפרות של תנאי שחרור ממעצר שנקבעו בעניינו.²⁸ נראה כי החוק כיוון לכך שבחינת החלטת הממונה לא תצומצם להיבט המנהלי אלא תשקול בבחינה רחבה את מכלול נתוני הליך המעצר והפרת התנאים שהובילו להחלטת הממונה. עם זאת הנושא לא מובהר במפורש בהוראות החוק ונראה כי יתכנו לעניין זה גישות פרשניות שונות.

חזקת תקינות הפעולה המנהלית ויהיה על העצור לשכנע כי החלטת הממונה אשר הורה על הפסקת הפיקוח התקבלה בהליך בלתי תקין או שהיא החלטה בלתי סבירה, המצדיקה את התערבות בית המשפט. המשמעות המעשית היא צמצום היקף התערבות בתי המשפט בהחלטות הממונה. ונזכיר, כי על החלטת בית המשפט אשר אישר או ביטל את החלטות הממונה אין עוד ערעור בזכות אלא שיש לבקש רשות לערער, על כל המשתמע מכך. בנסיבות אלו, וכאשר האפשרות לערער על החלטת בית המשפט מצומצמת, נראה כי יש להעדיף את הפרשנות לפיה יבחן בית המשפט הדין בהחלטת הממונה בחינה רחבה, מעבר לזו המקובלת בהליך מנהלי טהור.

שאלה נוספת הראויה לדיון נפרד היא האם ניתן להעמיד לדין את מי שהפר את תנאי מעצרו בפיקוח אלקטרוני בדרך של הגשת כתב אישום בעבירה לפי סעיף 287 לחוק העונשין. שאלה זו מתעוררת בשים לב להתניית מעצר בפיקוח אלקטרוני בהסכמת הנאשם.²⁹ לכאורה, הפרת התנאים מהווה חזרה של נאשם מהסכמתו ועילה להעבירו למעצר במתקן כליאה ואולם השאלה האם קמה גם עילה להעמדת הנאשם לדין בעבירה לפי סעיף 287 לחוק העונשין אינה נקיה מספקות.³⁰ נראה כי העובדה שהחוק קבע הליך מיוחד לטיפול בהפרות של תנאי מעצר בפיקוח אלקטרוני מלמדת כי הכוונה היא שהפרות תנאי המעצר יטופלו במסגרת זו בלא שהעצור יועמד בנוסף גם לדין פלילי, באופן בו יהיה צפוי לענישה נוספת על עצם החזרתו למעצר במתקן כליאה.

שחרור מוקדם ממאסר בתנאי פיקוח אלקטרוני וסמכויות ועדת השחרורים:

החוק קובע את האפשרות להעמיד אסיר המשתחרר שחרור מוקדם ברישיון, בהתאם להוראות חוק שחרור על תנאי ממאסר, בפיקוח אלקטרוני זאת, לכל תקופת התנאי או לחלק ממנה, כפי שתקבע וועדת השחרורים ומנימוקים שיירשמו על ידה.

משמעות סיווג ההליך והחלטת עקרונות בחינה מנהלית צרה של החלטת הממונה, להבדיל מבחינת מכלול נסיבות הפרת תנאי הפיקוח האלקטרוני בהתאם להלכות בנוגע להפרות תנאי שחרור ממעצר, היא מרחיקת לכת. במקרה זה תעמוד

שחרור על תנאי בפיקוח אלקטרוני מותנה בהסכמת האסיר, שהיא תנאי הכרחי להבטחת שיתוף הפעולה של האסיר עם תנאי תכנית הפיקוח, וכן בקבלת חוות דעת הרשות לשיקום האסיר (להלן - רש"א), על פיה האסיר

23 ס' 51 לחוק העונשין.

24 שם בס' 51(ג).

25 ס' 62א לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971.

26 סעיף 22ח(א) לחוק.

27 רע"ב 1004/12 **אבוטבול נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 19.2.2012); רע"ב 8766/12 **בליטי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 9.12.2012);

רע"ב 1463/13 **מישייב נ' שירות בתי הסוהר** (פורסם בנבו, 22.2.2013).

28 ראו, למשל, החלטות הדנות במידת ההפרה של תנאי שחרור ממעצר ואשר עושות איזון בין מידת ההפרה לסנקציה בגינה: בש"פ 6747/13 **דורני**

נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 8.1.2014); בש"פ 3239/08 **שוקרון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 13.5.2008).

29 סעיף 22ב(א)(1) לחוק.

30 לדיון נרחב בעניין ראו: משה סרוגוביץ, האם הפרת תנאי שחרור בערובה מהווה עבירה של

באמצעי הפיקוח האלקטרוני כדי להסיר את החשש מפני מסוכנותם. לגבי אסירים אלה - עשוי הפיקוח האלקטרוני לאפשר את שחרורם ברישיון, ובכך לסייע בתחילת הליכי שיקום והשתלבות בקהילה, הכל בהתאם לתכנית הפיקוח, לקראת מועד שחרורם הסופי.

מכך נגזר גם הבדל משמעותי נוסף בין פיקוח אלקטרוני על עצור ובין פיקוח אלקטרוני על אסיר ברישיון: בעוד שהנאשם אמור להיות במעצר בכל שעות היממה, ולפיכך גם חלונות הפיקוח שנקבעים לו, לפי שיקול דעת בית המשפט, הם מוגבלים בזמן, ומיועדים לתכליות מוגבלות - הרי שלגבי אסיר ברישיון - מדובר בהליך שבבסיסו שחרור ממאסר במגבלות שנקבעות ע"י ועדת השחרורים, כאשר שחרורו נועד לאפשר השתלבות הדרגתית בקהילה - ומכאן ייתכן שמלכתחילה הפיקוח האלקטרוני יהיה מוגבל, לפי שיקול דעת הוועדה ובהתאם לנסיבות המאפיינות את האסיר הספציפי - ורק במידה הנדרשת כדי לצמצם את מסוכנותו (כגון לצורך הרחקה, בשעות מסוימות, מהתערות בחברה עבריינית), ובמטרה לאפשר לו להשתלב במסגרות מתאימות במהלך היום, בהתאם לתכנית השיקום שתיקבע עבורו. מכאן גם נגזרים הבדלים באופן יישום והחלת הפיקוח האלקטרוני על אסירים המצויים בשחרור מוקדם על תנאי, כאשר בסיס הרישיון שניתן הוא השחרור ממאסר והפיקוח האלקטרוני הוא חלק מהמגבלות על השחרור, המהוות חלק מתכנית רש"א. בעוד שלגבי נאשם שהוא עצור הנחת הבסיס היא המעצר המלא בפיקוח אלקטרוני, בעוד שיציאתו מתחום הפיקוח האלקטרוני היא החריג.

חישוב תקופת מאסר

סעיף 43 לחוק העונשין, שעניינו חישוב תקופת מאסר, קובע כי "מי שנידון למאסר תיחשב תקופת מאסרו מיום גזר הדין, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת; היה הנידון משוחרר בערובה אחרי גזר הדין, לא יבואו ימי שחרורו במנין תקופת העונש".³⁴ סעיף 8(ב) לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, שעניינה גם כן בחישוב תקופת מאסר, קובע כי "בחישוב תקופת המאסר של אסיר עולם לענין סעיף 5, תובא בחשבון התקופה שבה היה האסיר במעצר בשל העבירה שבשלה נגזר עליו מאסר העולם".³⁵ מהאמור לעיל עולה כי חישוב תקופת מעצר כחלק מעונש מאסר נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט, למעט בענייניו של אסיר

נמצא מתאים לפיקוח אלקטרוני, וקיימת תכנית מתאימה לשיקומו. במסגרת זאת נבדקים יכולתו ורצונו של האסיר לעמוד בתנאי התכנית, סיכויי השיקום שלו, ואפשרות השתלבותו במסגרת מתאימה בתקופה זו - פרמטרים שהם מרכיבים חשובים להצלחת התכנית. מטרת חוות דעת רש"א בהקשר זה, דומה למטרתו של תסקיר המבחן הנדרש לצורך החלטה על מעצרו של נאשם בפיקוח.

מנגנון הפיקוח האלקטרוני לגבי עצורים ולגבי אסירים ברישיון הוא דומה, ואולם קיימים כמה הבדלים מהותיים בין שתי אוכלוסיות אלה:

ראשית, נאשם שטרם התקבלה הכרעת הדין במשפטו, הוא בחזקת חף מפשע. בהתאם לכך, קבע המחוקק בחוק המעצרים כי ניתן להורות על מעצרו של אדם רק לאחר ששוכנע בית המשפט כי אין כל חלופת מעצר מתאימה בעניינו. כל אימת שקיימת חלופת מעצר אפשרית - הרי שיש להעדיף אותה על פני מעצרו של הנאשם. ממילא, גם לאחר שקבע בית המשפט כי יש לעצור את הנאשם - הרי שעליו להעדיף אפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני, שהשלכותיו פוגעניות פחות ממעצר במקום משמורת - כל עוד הדבר ניתן, מבחינת הערכת מסוכנותו של הנאשם והאפשרות למזער מסוכנות זו באמצעות תכנית הפיקוח. קביעה זו מקבלת גם ביטוי בחוק.³¹

מעמדו של אסיר הוא שונה. לאחר שנאשם הורשע ונגזר עליו עונש מאסר - הרי שמאסרו נועד לא רק לצמצם את מסוכנותו, או לאיין עילות מעצר אחרות, אלא גם להשגת תכליות עונשיות אחרות בהתאם לקביעת בית המשפט, ועל כן הוא אמור להיות נתון במשמורת חוקית. על פי הקבוע בסעיפים 3 עד 5 לחוק שחרור על תנאי ממאסר,³² רשאית ועדת השחרורים להורות על שחרורו המוקדם של האסיר, רק לאחר שמצאה כי האסיר ראוי לשחרור, וכי שחרורו אינו מסכן את שלום הציבור. ממילא נדרשת רמת וודאות גבוהה יותר באשר להעדר-מסוכנות של האסיר בטרם שחרור על-תנאי, ולו בתנאי פיקוח אלקטרוני.³³ בהתאם לעקרונות החוק, אין מקום לשחרר בפיקוח אלקטרוני אסיר אשר ניתן לשחררו גם ללא תנאי זה. הפיקוח האלקטרוני עשוי להתאים לאוכלוסיית האסירים אשר מחד, ללא הפיקוח האלקטרוני לא ניתן לתת בהם אמון בדבר הקפדה על תנאי השחרור שקבעה הוועדה, ומאידך - ועדת השחרורים שוכנעה כי די

הפרת הוראה חוקית? הסינוור 195 עמ' 4.

31 סעיף 22ב' לחוק על סעיפי המשנה שבו.

32 ס' 3-5 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר.

33 שאלת הערכת מסוכנות ככלל והאבחנה שבין הערכת מסוכנות לצרכים שונים היא שאלה שראוי לה דיון נפרד. ראו לעניין זה: בין דן, מבוא לידיני המסוכנות במשפט הפלילי והמנהלי, מחקרי משפט כ' 73 (2003). ראו גם דברים שכתבנו ב. ר. שפירא, הליך מנהלי כקובע את גבולותיה ומסגרתה של הענישה הפלילית, המשפט יב (תשסז) 485 - 520.

34 ס' 43 לחוק העונשין.

35 ס' 8(ב) לחוק שחרור על-תנאי ממאסר.

הפרת תנאי הרישיון

בכל הנוגע לאסיר משוחרר על תנאי - לא הוחלו ההוראות החלות בעניינו של עצור בדבר מנגנון הפסקת תכנית הפיקוח האלקטרוני. זאת משום שחוק שחרור על-תנאי ממאסר קובע מנגנון עצמאי לביטול שחרורו על-תנאי של אסיר בעקבות הפרת תנאי שחרורו. הפרת תנאי תכנית הפיקוח שנקבעה לאסיר מהווה, מטבע הדברים, הפרה של תנאי השחרור שקבעה הוועדה, ועל כן היא מאפשרת את ביטול השחרור בידי הוועדה.

מאחר שהפיקוח האלקטרוני נועד למנוע מסוכנות של האסיר, הרי שהפרת תנאי תכנית הפיקוח מצביעה על כך שתכנית הפיקוח שנקבעה אינה מונעת, הלכה למעשה, את מסוכנות האסיר המשוחרר. בהתאם, ובדומה להליך המנהלי המזורז שנקבע לגבי עצור בפיקוח אלקטרוני, כאמור לעיל, נקבע כי כאשר מתברר שהאסיר הפר באופן מהותי את תנאי תכנית הפיקוח תוגש בקשה מטעם היועץ המשפטי לממשלה ויתקיים בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מתום 15 ימים ממועד שהוגשה הבקשה לוועדה, דיון בעניין זה.

יודגש, כי בשונה מהליך של הפרת תנאים ע"י עצור בפיקוח אלקטרוני, בעניינו של אסיר משוחרר לא מבוצע מכוח הוראות החוק הליך של מעצר קודם לדיון בבקשה להפקעת הרישיון והחזרתו של האסיר למאסר. עם זאת ראוי להדגיש כי במקרים המתאימים יכולות נסיבות הפרת רישיונו של אסיר להקים עילה עצמאית למעצרו וזאת עד לדיון בפני וועדת השחרורים בבקשה שתוגש.

סיכום:

החוק החדש יכנס לתוקפו ביום 16/6/15. ניצניו הראשונים של החוק כבר נראים בפסיקה.³⁶ יש להניח כי עם כניסתו לתוקף יעלו ויתעוררו עוד בעיות בנוגע לאופן יישומו, בעיות שעל חלקן ביקשתי להצביע ברשימה זו, שמטרתה להציג את החוק החדש בפני אלו העתידים לעסוק בבחינת אופן יישומו.

עולם, לצורך בחינת האפשרות לשחררו שחרור מוקדם על תנאי וברישיון. בכל מקרה, התקופה בה היה נאשם משוחרר בערובה, לרבות בחלופת מעצר, לא תובא בחשבון במניין תקופת המאסר.

עם זאת, מסורת גזירת הדין השיפוטית היא כי למעט במקרים חריגים נמנית תקופת מעצר במסגרת חישוב תקופת המאסר, זאת גם כאשר לא מדובר באסיר עולם. בכל הנוגע לתקופה בה שהה נאשם בחלופת מעצר, הכלל הוא כי תקופה זו לא תימנה בימי המאסר ואולם ניתן להביאה בחשבון לעניין גזירת הדין.³⁶

סעיף 2 בפרק ב' לחוק קובע כי לעניין סעיף 8(ב) לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, שעניינו כאמור בחישוב תקופת המאסר לאסיר עולם, לא תובא בחשבון התקופה בה היה האסיר במעצר בפיקוח אלקטרוני. אין כל הוראה בכל הנוגע למי שנגזר עליו עונש מאסר אחר. מכאן ששאלת חישוב תקופת מעצר בפיקוח אלקטרוני כחלק מתקופת מאסר תהיה נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט. יש להניח כי בתי המשפט ידרשו להכריע האם לראות בתקופה זו, לצורך חישוב מניין ימי מאסר, כמעצר לכל דבר ועניין באופן שבו תנוכה תקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני כשם שמנוכה תקופת מעצר ככלל מעונש המאסר. או לחילופין, ולצורך חישוב ימי המאסר, לראות תקופה זו כמקבילה לשחרור לחלופת מעצר, שאז אין לנכותה ממנין ימי המאסר, הגם שניתן להתחשב בתקופה במסגרת מכלול השיקולים לקביעת משך המאסר. ואולי יחול על תקופה זו תחשיב שהוא פועל יוצא של החלת הוראות סעיפים 60 - 61 לחוק המעצרים על מעצר בפיקוח אלקטרוני, דהיינו למנות את מחצית תקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני כראויה לבוא במניין ימי המאסר.³⁷

על זאת יש להוסיף כי להגדרת תקופת הפיקוח האלקטרוני כמעצר יכולות להיות השלכות גם לעניין קביעת פיצוי בהתאם להוראות סעיף 80 לחוק העונשין, הן לעניין עצם הזכאות לפיצוי³⁸ והן לעניין אופן חישוב סכום הפיצוי שישלם לזכאי.³⁹

36 ע"פ 4872/95 מדינת ישראל נ' גל איילון, פ"ד נ"ג(3) 1 (1995); רע"פ 7584/14 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 2.12.2014); ע"פ 5529/12 אהרון אוהב ציון ואח' נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 9.11.2014, סעיף 8 לפסק דינו של השופט הנדל); רע"פ 6050/11 רישק נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 5.9.2011); ע"פ 4152/13 הראל ישראלי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 13.8.2014).

37 ס' 60-61 לחוק המעצרים.

38 ראו לעניין זה דיון בת"פ (י-ם) 51324-11-13 מדינת ישראל נ' ישראל אברמוב (פורסם בנבו, 25.3.2015).

39 תקנה 8 לתקנות סדר הדין (פיצוי בשל מעצר או מאסר) תשמ"ב - 1982.

40 בש"פ 274/15 אברהם נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 2.2.15).